Q. D. B. V.

THESES MEDICAS

ANNUENTE GRATIA DIVINA,

Consensu & Decreto Gratiosæ Facultatis Medicæ,

PRÆSIDE

VIRO

Nobilißimo, Amplißimo, Excellentißimo,

DN. ELIA CAMERARIO,

Med. Doct. & Prof. Publ. Extraord. Acad. Cæs. Leop. N. C. Coll. d. Hector. III.

Dn. Patrono, Præceptore atq; Cognato suo æternùm colendo

Publicæ ventilationi exponit

JOH. DANIEL RÜMELIN, TUBINGENSIS,

Ad diem Februar. Anno 1695.

H. L. Q. S.

Typis JOH. CONRADI REISI.

VIRO

NOBILISSIMO, AMPLISSIMO,
EXCELLENTISSIMO, EXPERIENTISSIMO,

DOMINO

ELIÆ RUDOLPHO CAMERARIO,

PHILOS. ET MED. DOCT. PRAXEOS PROFESS. PUBL. ORDINAR. FAMIGERATISS. SERENISS. DOMUS WIRTEMB. CONSIL. atq; ARCHIATR. GRAVISS. FACULT. SENIOR.
ac p. t.
DECANO SPECTATISS.

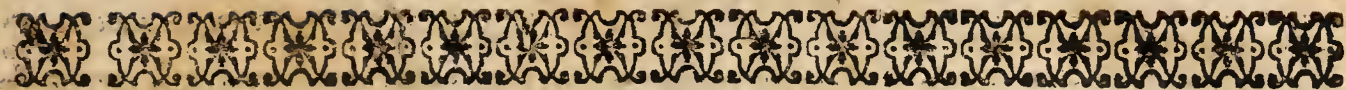
Dn. Patrono, Præceptori, Promotori atque Cognato suo sanctè devenerando, colendo specimen hoc Medicum pro plusquampaternis exhibitis beneficiis ingrati animi symbolum ulterioremq; sui commendationem.

Dicat & consecrat

Devotissimus ac obstrictissimus

cliens

JOHANN-DANIEL RÜMELIN.

TH. I.

In Pleuritide curanda in id sedulò incumbat Medicus, ut expectorationem promoveat, moneatq; ægrum, ne ob dolorem tussim supprimat, facilè enim postmodum Asthma quin & Empyema oritur; cautè hinc opiatis utendum.

EO id diligentiùs ægris inculcandum, quo frequentiùs ob doloris vehementiam anxiè tussim supprimere annituntur; Et non potest non exquisitus dolor comitari tussim, commotis hinc tensisque violentiùs nerveis membranarum inflamatarum fibris, atque undulantibus inibi spiritibus; Monendi ergò ægri, ut dolorem tantisper ferant, & memorata in thesi mala graviora effugiant, neque enim vanus est metus iste; Propositus mihi nuper in Casuali Collegio ab Excellentissimo Domino Parente D. Præsidis, Facultatis Medicæ Seniore Venerando (cui vires Deus clementer augeat) habito, talis Casus. Laborabat vir ætatis consistentis pleuritide cum febre malignâ, ordinariis suis symptomatibus stipatâ, tussis erat vehemens at parca expectoratio subsequens muci crassi, viscidi, striis sanguineis tincti; cedebat medicamentis maligna febris, nec tamen ad votum succedebat sic dicta expectoratio; ægro tùm à remediis eam promoventibus citò nimis abstinente, tum omni studio tussim, unicam excretionis istius promotricem, cohibente, auctum ergò decrescente jam morbo quòd per totum ejus decursum afflixerat asthma, tandemque suppressâ penitus puris ejectione in dextro thoracis latere Empyema successit.

Tantùm situm est in ejectione stagnantis fluidi qualitate irre-

irreducibili peccantis, (noli ridere retinendum omninò vocabulum) neque dubitare licet amplius, si pleuritici præcordia attentiùs intueamur, sanguis enim viscidus (qualis pleuriticorum est) in eorum ambitu stagnat, transire scil. per capillaria mirisque intorta plexibus vascula lentore suo obstante nequit, novoq; à tergo sanguine iteratis impulsibus urgente rumpuntur tenella vascula, lentusque sanguis in interstitia vasoram fibrarumque extruditur, sensimque ejus moles ab alluente sanguine augetur; Nec verò circularis solum motus sanguinis turbatur, sed & intestinus, acres scl. moleculæ sese evolvunt, calidæ sulphureæ libertatem nactæ humorem stagnantem in turgescentiam agunt, qui tum distendendo tùm spicula sua intrudendo nervulos variè lacessit. Et quis jam non videt, præcordiis ita constitutis asthma necessariò, insignem respirandi difficultatem, atque angustias circa pectus oriri, si nullibi purulento humori exitus pateat? cum gravitas asthmatis gradusve mitior dependeat ab impedita magis minùsve sanguinis per capillaria pulmonum vascula circulatione & transfluxu, qui liberè promptèque nequit contingere, nisi & sanguis ita sit dispositus], ut per incredibiles istas angustias intortorum mirè vasculorum transire, & aër vesiculas pulmonum, vasa fulcientes, ipsosque proin pulmones quâvis inspiratione sufficienter queat expandere. Hîc verò non una solùm ex his causis præstò est, sed plures concurrunt. Si enim concavam thoracis, eo in latere, ubi hæret abscessus, superficiem, ipsamque abscesûs molem consideres, jam magna respirationis liberæ impedimenta ultrò deprehendes; cùm enim quod ostensum modo est, alluens novus atque à tergo urgens sanguis inflammationem æquè ac tumorem augeat, pleura tandem adeò distenditur, atque versus thoracis cavitatem intumescit, ut partem illius spatii magnam occupet, quòd in inspiratione pulmones ab aëre in ipsorum vesiculas, ampliato à musculis sublatoque thorace, vi sui Elateris & ponderis irruente, inflati atque thoraci coexpansi replent, vicinus ergo pulmonis lobus, denegato spatio sufficienti nequit] quà omnes suas vesiculas expandi. Accedit verò ipsa puris in abscessu latentis

tis moles difficulter per musculos attollenda, sicq; Thoracis necessariā adeò ampliationem haud parùm impediens. Si pulmones porrò & quid in eorum ambitu fiat, dum pleuritis febrisq; urget, contempleris, graviores adhuc & proximiores asthmatis causæ sua se sponte offerent. Quàmvis enim hîc eam decidere controversiam haud præsumam, quæ de subj. pleuritidis an m. pulmones ad id referendi sint, agitatur, quæ & in curatione à Medico non adeò attenditur, nullus tamen dubito vicinum laterisque inflammati lobum pulmonis pariter inflammationem pati, nec proin difficile est novam hîc asthmatis causam reperire, stagnantem scl. sanguinem atque ob inflammationem atque effervescentiam vascula passim rumpentem, effusumque in vesiculas & bronchiorum ramulos, hâcque ratione in illis obstructiones cudentem, & remoram hinc tùm vesicularum expansioni, tùm transfluxui sanguinis ponentem. Accedit ipsa sanguinis, quo scatent pleuritici, textura atque dispositio; cogita sanguinem vehementer in mixturâ suâ turbatum, à febris fervore lympha sua serosaque & diluente parte spoliatum, viscidum lentum, (si quis forte de hoc dubitet, inspiciat quæso effusum ex secta vena sanguinem, inductamque ipsi crustam crassam, albam, lividam, viscidamque, & mecum ultrò sentiet) purulentum, suaque per viciniam abscessûs circulatione multum puris absorbentem secumque avehentem; Desines certè mirari, hunc sanguinem asthma producere, quî enim humor lentus crassis suis & ramosis, cohærentibus portionibus promptè vascula adeò exilia subire & fluere per ea queat, moram certè trahit quam par est longiorem, & anxietates eo ipso, pectorisque angustias efficit.

Quàm verò facilè, ex memorata ante thoracis constitutione, exitu puri denegato, Empyema oriatur id suâ luce radiat; quorsum enim abeat collecti puris copia, via per pulmones, suppressâ expectoratione nō patente, tandem ergò thoracis cavitas ejus receptaculum evadit, unde non nisi paracenthesi educi à Medico valet. Qua autem ratione Empyema respirationem adeò graviter lædat, id juxta cum aliis hûc spectantibus vid. in Disp. Inaugur. Excellentiss. D. Præsid d. usu Antliæ pnevmaticæ:

ticæ in Medicina. Supereſt ut tribus ſolùm verbis explicemus, cur ſuccedente ad votum expectoratione malis iſtis pleuritici haud facilè fiant obnoxii, l. ſaltem ab aſthmate faciliùs citiùsq; liberentur? in promptu autem cauſa eſt, effunditur ſcl. quod ſupra ſuppoſitum in inflamato pulmonis lobo acris, viſcidusq; & purulentus ſanguis ruptis vaſculis in veſiculas, hiantiaque in iſtas bronchia, & dehinc aër fortiùs exploſus à tuſſi, ab irritatis continuò Thoracis muſculis aliisque partibus vicinis oriundâ, eum una ſecum ad ſuperiora rapit ſicque educit, obrutaq; eo vaſcula & veſiculas liberat, Natura (quî enim peccavit innocens vocabulum, ut abſtinendum ab eo idque penitùs proſcribendum ſit) ſtagnanti quoque in pleuræ ambitu puri eandem monſtrat viam, reſiſtunt tandem illæ fibræ à pure expanſæ, idq; ſuo ſe Elatere contrahentes retrò urgent, venæ corruptum hunc laticem reſorbent (aliam certè viam non novi) avehuntque, ut appellens ad pulmones per rupta eorum vaſcula, nunc., ſit venia verbo, puriveha, ejici forâs queat; liberat ergò expectoratio præcordia à gravi ipſis, moleſtoque pure & ſtagnante humore. His prolixiùs paulò deductis, laborandum nobis non erit in reddendâ ratione cur in hoc affectu opiatis cautè & circumſpectè utendũ ſit. Sive enim effectus ſuos edant Narcotico & peculiari ſulphure, compedes ſpiritibus injiciente eosq; ligante, ſive gravibus ſuis & ponderoſis moleculis mobilibus ſpirituum humorumque maſſulis interpoſitis horum motum liberiorem impediant, ſive illis nervorum oſcula, ſpirituum viam obturent, ſive alia & occultâ qualitate agant, id ſaltem extra controverſiam eſt, tum humores ab iis incraſſari eorumque motui impedimentum poni, tum ſpiritus fieri torpidos, minus mobiles, ſtupore quodam & inſenſibilitate affici, ut dolorificas impreſſiones non facilè percipiant. Sufficiunt verò hi agendi modi ad opiatorum uſum in pleuritide ſuſpectũ reddendum, eodem enim modo, quo expectoratio ſuppreſſa, periculum minantur, inferuntque; Quorſum enim hîc ulterior, humorum viſcidorum ſtagnantium incraſſatio? Nec dolor tanti fiat ut ejus gratia ſpiritibus torpor inducatur, ſic enim nervulis non ampliùs irritantia obj. percipientibus ceſſat excutiens purulentum humorem tuſſis, fibræ thoracis robur ſuum to-

numque amittunt, neque amplius l. resistere affluenti vehementiùs ad inflammatam partem sanguini, l. attollere costas & expectorationem promovere valent. Suppetunt hinc mitiora, papaveracea, blandè spiritus afficientia & delinientia, opiatis fortioribus longè his in casibus præferenda.

Th. II.

Qui Anorexiam Senum decrepitorum haud infrequenter obviam expugnare Vomitoriis satagunt, vehementer falluntur.

Qui Senibus appetitu dejecto ciborumque nausea laborantibus Emetico remedio succurrendum censent, cruditates, corruptasve & in lentam abeuntes putrilaginem ciborum reliquias, hâc ratione educendas, accusantes, rem minimè prout in se est perspectam habere asserimus. Etiamsi enim seniles ventriculos cruditatibus scatere, easque ad appetitum dejiciendum haud parùm conferre, inficiari haud queam, id tamen absque difficultate evicturum me spero, illas non immediatam, quâ positâ ponatur sublatâque tollatur affectus iste senilis, constituere causam, sed quærendam potiùs eam in defectu spirituum animal. & lymphæ vitio. Clariùs id elucescet illicò si tùm Naturalis appetitus stimulique ad cibum capiendum causam, tum senilis corporis dispositionem animo priùs attento pensitaveris; appetit scl. homo benè & naturaliter constitutus novum cibum priori & cocto extractoque probè, & extra ventriculi ambitum propulso, quoniam extillans tum expressaque sub fibrarum ventriculum moventiũ intumescentia & strictura ex sparsis per concavã ejus superficiem glandulis lympha (cui menstrui dudum impositum nomen) non acida, aliquibus tamen iisque subtilissimis salium spiculis, (adeò subtilibus ut ne tenellas quidem linguæ papillas nerveas, gustûs organon, pungere valeant) ad salsi l. alcalini etiam classem referendis, tincta, nerveas nõ orificii solùm superioris, sed totius gulæ ventriculique fibrillas blandè pungit & titillat; usque dum ingesto denuò cibo in eum se menstruum fibrillis relictis convertat, ipsiusque nutritias partes extrahat. Nunc perpende mecum senile corpus tum qua solidas, tum qua fluidas partes haud adeò benè constitutum; fibræ

scl.

fcl. tùm nerveæ tùm carneæ, tanto temporis intervallo indurescunt ficcanturq; quod & vaſa indurata in oſſeam duritiem confirmant magis quam par eſt, earumque proin cavitas evadit anguſtior, nec ea qua antea promptitudine transmittit ſpiritus; qui non in debitâ quantitate generantur, lento, viſcidiore, & activis mobilibusq; partibus deſtituto ſanguine eorum ſpirulas non niſi ægrè & parcius dimittente in ſecretoriis cerebri glandulis, ex verò ſpirituũ portiunculæ pauciores ſeſe extricantes canales nervorum tendinumq; ſubire tum elaterem ſuum ob iſtam fibrarum duritiem & rigiditatem exerere nequeunt conſueto aliâs robore, tum blanda, tenui, ſubtiliq; lympha intus canaliculos nerveos aliâs oblinente, atq; ad promptiorem ſpirituum undulationem eos diſponente, deficiente, præeſſe ſuis actionibus debito cum vigore nequeunt; ſicque ob alienum quoque vitium fiunt debiles; His præſuppoſitis anorexiæ ſenilis cauſa jam patet evidentius, cujus cruditates humoresque viſcidi non niſi effectus ſunt, ſpiritus nempe debiles, deficientes tum ob hoc ſuum vitium, tum ob fibras nerveas exuccas ſubtilia ſpicula, ſi quæ adſint non percipientes, fibrasque ventriculi motrices, quarum motus & ſtrictura adeò & chyli extractionem, & menſtrui ventriculi in ejus glandulis ſecretionem aliâs promovet, non ſufficienter inflare & tendere valentes, accuſandi ſunt; Lympha verò, ut dictum, craſſiuſcula uti ſpiritus, ita & tenuia illa ſatis ſpicula nimis involvit, occultatque, & eo ipſo ad ciborum quoq; extractionem minùs apta eſt ob ſuum lentorem. Talem verò anorexiã nullo tolles vomitorio. Manet ſua vomitorio, robuſto ventriculo juveniq; & cruditatibus ſcatenti admota, laus, nullusque ſanæ mentis ea planè rejiciet, at! ſi perpendã agere ea fortiora maximè, ſpiculis ſuis in motrices ventriculi fibras, usq; dum ſeſe toties & vehementer laceſſiti contrahant fortiter, non ſine communicatis toti nervoſo generi ſpaſmis & conſtrictionibus, eo ipſo planè perſuaſus ſum non ſolùm ea ſenitali non prodeſſe, ſed & vehementer eum & periculosè lædere, ad conatus extraordinarios inſolitosq; debiles ſpirituũ reliquias fibrasque adigendo, non alio effectu, quam quod & reliquum ſpirituum abſumatur & nervoſum genus magis debilitetur, eoque citiùs ſuccumbat labaſcens corporis machina. Feliciùs v. progredieris in curanda tali anorexia, ſi confortantibus, ſpiritus reſtituentibus & ſuſcitantibus, incidentibus, attenuantibus, calidioribus paulò remediis, nervoſo generi, debili ventriculo & deſciſcenti lymphæ ſuccurras.

TANTUM!